Vad berättar barnen?

Lundsbrunns förskola 2021-2022

> www.gotene.se

Götene kommun

HUR BLEV DET SÅ?

I denna projektberättelse kommer du som läsare att få möta fem stycken berättelser från årets projekt. Berättelserna består av barnens ord, tankar och frågor och hur de under läsåret har utforskat årets projektsyfte ”*Vad berättar barnen?*”.
Hur blev det ett så fantastiskt projekt? Om vi backar bandet till maj 2020 så beslutade förskolan att inför kommande läsår, behövde vi ta ett omtag kring det språkutvecklande arbetssättet. I det språkutvecklande arbetssättet skulle vi skapa förutsättningar för barnen att få möjlighet att utveckla sina språkliga förmågor i kombination med sina sociala relationer. Under året har jag som rektor fått förmånen att följa projektets framfart och allt spännande som barnen har utforskat. För att kunna berätta något krävs det att det finns någon-några som lyssnar och hör och ser det som barnen är nyfikna på och som utmanar dem vidare. Det har blivit väldigt många olika berättelser när alla har fått utforska det som de blir intresserade av. Jag har fått förmånen att få lyssna på era barn när de med glädje och stolthet har berättat om sina böcker, sagor, ramsor, figurer, karaktärer och massor med andra viktiga saker som man har lärt sig tillsammans och av varandra i ett lustfyllt samarbete och som de uttrycker, ”vi ska bara småprata lite!”.

Det har varit härligt att finnas bredvid och lyssna, jag hoppas att ni via denna berättelse får en möjlighet känna er delaktiga i all den kunskap som har flödat på Lundsbrunns förskola under läsåret 2021-2022. Med önskan om en trevlig läsning….

/ Kerstin Torstensson Rektor Lundsbrunns förskola

Våga berättar

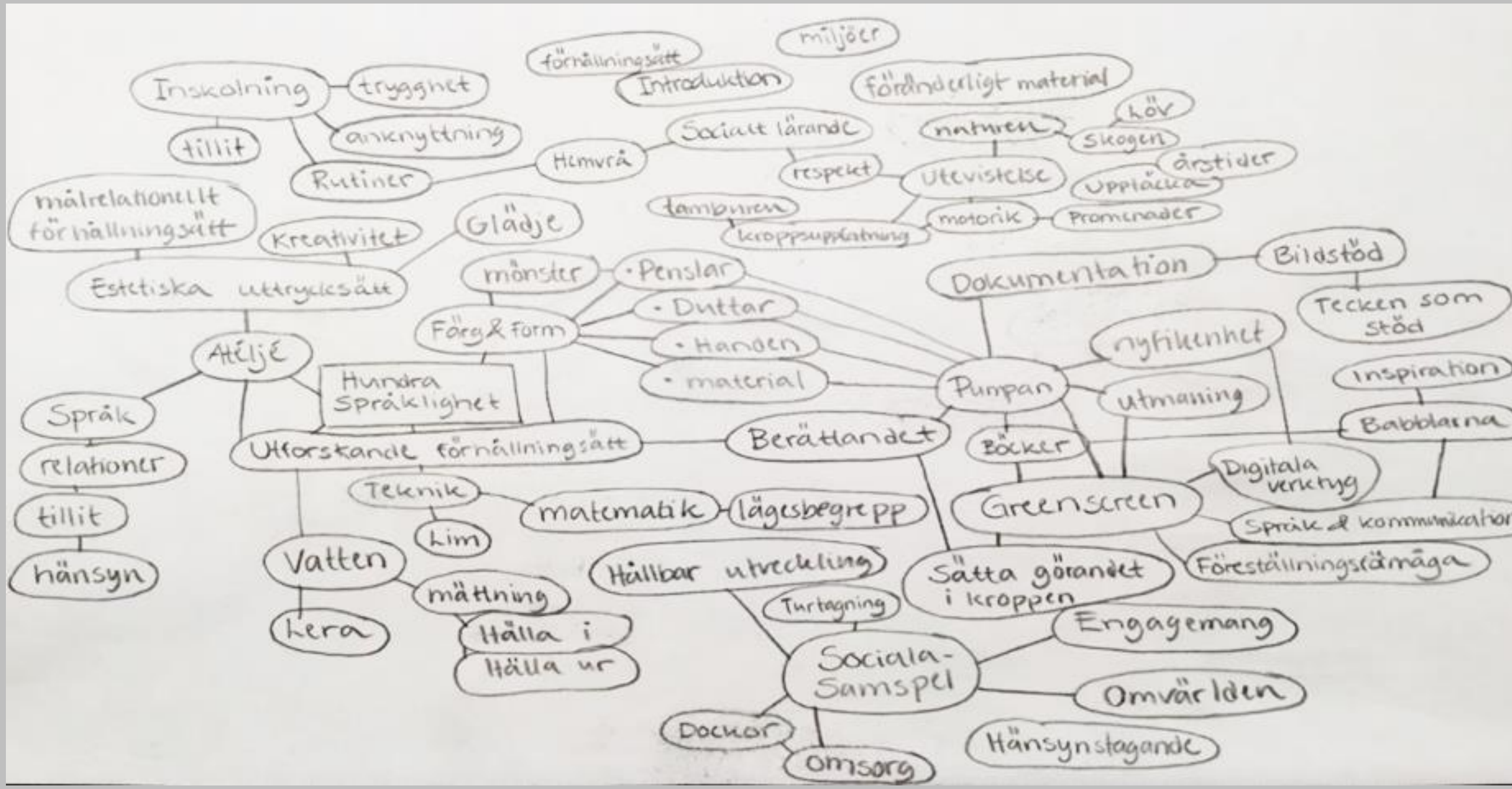
Inskolning
trygghet
tillit
anknytning
Rutiner
förhållningsätt
Introduktion
miljöer
föränderligt material
Hemvrå
Sociala lärande
respekt
naturen
kör
skogen
Utevistelse
årstider
Upptäcka
tamburen
motorik
Promenader
kroppsuppfattning
målrelationellt förhållningsätt
Kreativitet
Glädje
Estetiska uttrycksätt
mönster
Penslar
Dokumentation
Bildstöd
Tecken som stöd
Duttar
Färg & form
Händer
material
Ateljé
Hundra Språklighet
Pumpan
nyfikenhet
utmaning
Inspiration
Babblarna
Språk
relationer
tillit
hänsyn
Utforskande förhållningsätt
Berättandet
Böcker
Digitala verktyg
Teknik
matematik
lägesbegrepp
Greenscreen
Lim
Vatten
mättning
Hälla i
Hälla ur
kera
Hållbar utveckling
Sätta göranden i kroppen
Föreställningsförmåga
Turtagning
Engagemang
Sociala-Samspel
Omvärlden
Dockor
Omsorg
Hänsynstagande

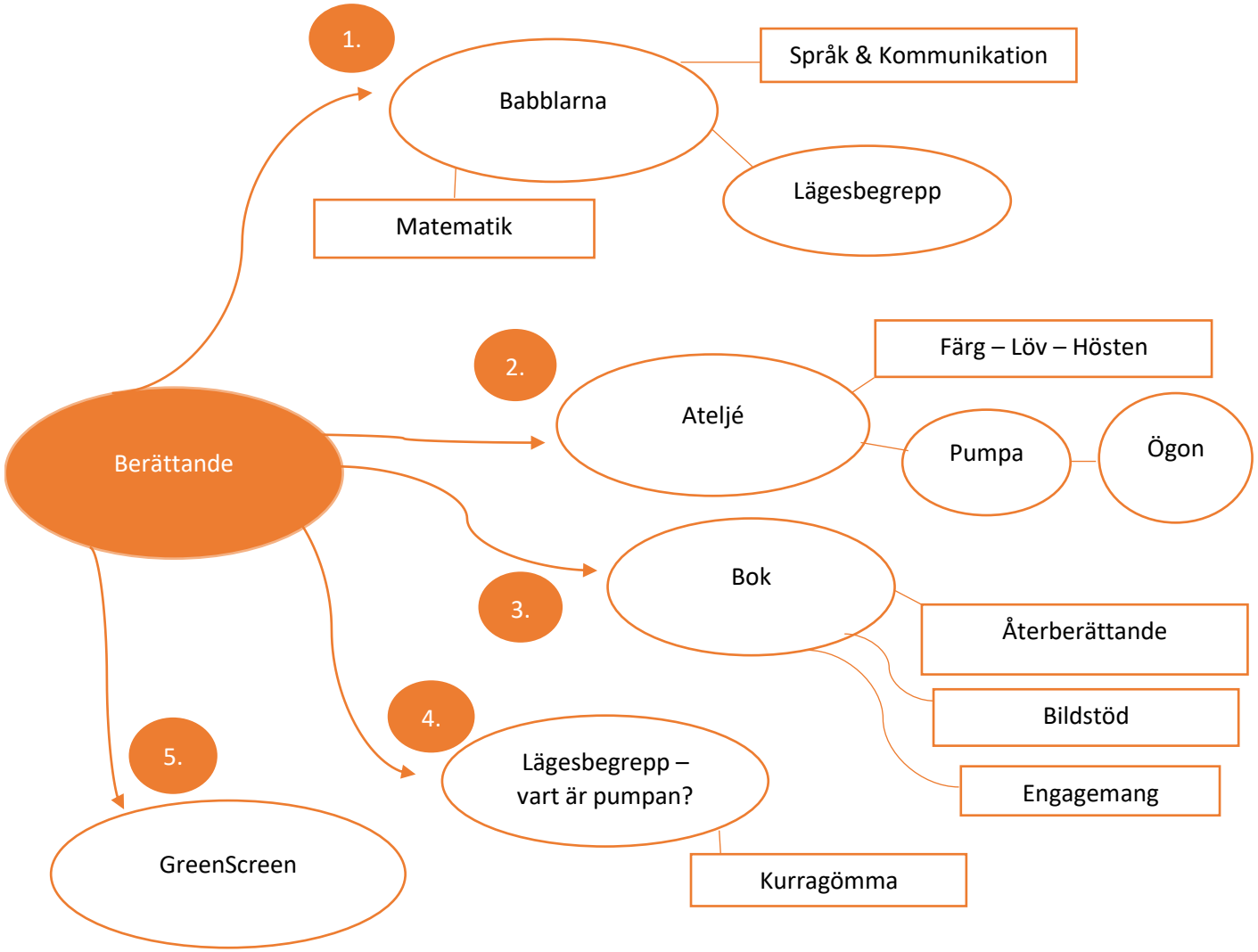
Berättande
1.
Babblarna
Språk & Kommunikation
Lägesbegrepp
Matematik
2.
Ateljé
Färg – Löv – Hösten
Pumpa
Ögon
3.
Bok
Återberättande
Bildstöd
Engagemang
4.
Lägesbegrepp –
vart är pumpan?
Kurragömma
5.
GreenScreen

Framför, bakom, i, på, under & bredvid - Vart har pumpan gömt sig?

Det berättande projektsyftet som vi arbetat utifrån under hösten har varit betydelsefullt för barnens sociala samspel. Eftersom hösten har genomsyrats av inskolning har fokus varit både hos oss pedagoger och barnen att skapa en gemenskap med trygghet och tillit till varandra. Boken ”Var är Babbas saker?” tolkar vi har varit en meningsfull inspirationskälla för barnens berättande under hösten. Det som också genomsyrat barnens intresse och utveckling under hösten har varit matematik och den kroppsliga samt språkliga förmågan att uttrycka sig.

Ateljén har varit en arena där barnen uttryckt att de vill arbeta i. Färg har varit ett material som barnen velat utforska mycket och likaså hur de kan arbeta med färg på olika sätt, och vilka olika verktyg man kan använda för att applicera färg på olika material. Vi kan se att arbetet med färg och form har samlat barnen och bjudit in dem till ett socialt samspel där de har varit delaktiga i varandras görande. De har med gester och kroppsspråk samt verbalt berättat om deras görande för varandra. Det som varit viktigt för barnen i deras estetiska uttrycksätt har inte varit en färdig produkt utan närmare bestämt barnets process i att få utmana sig själv och lära känna färgens konsistens och hur verktyget fungerar. Det går också att tolka att barnen här inspirerat varandra till ett utmanade görande. Utifrån årets årstid och alla löv som vi bland annat utforskat i naturen blev orange en färg som barnen använde i sitt utforskande i ateljén. Barnes görande dokumenterades genom bilder som blev en bok. Barnens process kunde på sätt leva vidare i deras vardag och bli påmind om vad de gjort, hur de gjorde och även kunna samtala och berätta vidare sin lärprocess för varandra.

Eftersom barnens eget syfte främst var att få möjlighet till att sätta sitt görande i kroppen och utveckla sin motoriska förmåga, tolkar vi pedagoger att barnets syfte inte var att skapa ett resultat. Vår tolkning gör vi då barnen inte visade att det fanns ett slutresultat. Vidare utmanade vi pedagoger barnen med att skapa en rund form, som liknade en pumpa av det som de skapat. Detta upplevdes inte vara något som blev jätteintressant förens barnen satte ögon på pumpan. Då såg vi att barnens fantasi och kreativitet tog över och pumpan den blev en levande figur i barnens lek. **Pumpan var med dem i matlagningen, de bläddrade i böckerna i de skapade processerna de gjort med den orangea färgen. De skapade återigen kommunikativa dialoger med varandra om figuren och de pratade om pumpan. Något barn hade en pumpa hemma också.**

De vi också såg blev en viktig aspekt att lyfta var att pumpan helt plötsligt också kunde gömma sig bakom och framför olika föremål. **Precis som i boken ”var Babbas saker är”.** Det var lägesbegreppen bakom, framför, bredvid och under som var i fokus för barnen. Tillsammans med barnen skapade vi en bok, där pumpan gömde sig på olika platser i relation till lägesbegreppen i spisen samt i och runt en låda. Det målrelationella förhållningsättet kan vi alltså i detta ögonblick se blivit ett meningsfullt lärande för barnen och i deras agerande med varandra ett betydelsefullt arbetssätt. För att utmana barnens berättande i det matematiska lärandet, kring lägesbeskrivningar och rumsuppfattning som varit i fokus och för att göra det mer visuellt, har vi tillsammans med det barnen börjat utforska GreenScreen. Det är ett arbetsverktyg som vi ser att barngruppen blivit nyfikna på. Samtidigt som det kan upplevas som abstrakt och svårt. Vilket i sin tur kräver att barnen får utmana sin kognitiva förmåga och förståelse för att se sammanhang. **Kanske är det utmaningen som är spännande?**

Dokumentation under hela processen har varit av vikt för barnens berättade. Det är genom den som vi tolkat hur barnen agerat i situationen och också varit ett stöttande i barnens vidare projekterande arbete. Med hjälp av dokumentationen kan vi pedagoger lättare få syn på vad barnen är nyfikna på och kan utmana det kompetenta barnet.

Vart kan man vara?

I början av året såg vi att arbetet kring lägesbegreppen fortfarande var något som barnen var nyfikna på. Vi såg bland annat i barnens lek att byggklossar var något som barnen intresserade sig för och gärna använde sig av för och ofta byggde höga torn av klossar och långa rader av magneter. Barnen arbetade mycket med olika klossar och byggde höga torn och använde byggklossarna för att bli längre. Vi introducerade då ramsan om spöket som riktar fokus till lägesbegrepp och motsatsord, detta blev en succé hos barnen och ett stort intresse.

”**Jag är hög**” uttryckte sig ett barn när hon stod på en stor byggkloss. I detta ögonblick bekräftade pedagogen barnets konstaterande om att hon var hög genom att göra tecknet för lång och benämna görandet med rätt lägesord. Barnens aktiva görande spred sig snabbt och snart byggde alla barnen med byggklossar att ställa sig på. De ropade och gjorde ljud och gester för att uppmärksamma vad de också gjorde. Medan något av barnen började göra ramsan om spöket med hela sin kropp samtidigt som den benämnde orden i ramsan. Återigen kan vi konstatera att det sociala samspelet är viktigt för barnen och att det är genom det som de inspirerar varandra till lärande (Skolverket, 2019).

Det sociala samspelet är något som varit i fokus under hela tiden och barnens samarbete och gemenskap har verkligen stärkts och bidragit till ett meningsfullt lärande för varje individ. Läroplanen för förskolan lyfter också vikten av att låta barnen skapa ett samarbete där de får utbyta kunskaper av varandra för att komma vidare i sin utveckling. Tidigt i våras flyttade de in två små spöken på avdelningen. Ramsan om spöket har blivit en stor del i barnens lek på förskolan och blev ett sätt att arbeta vidare i barnens berättande om matematik.

Ramsan om spöket finns tillgänglig i barnens lekmiljö och barnen använder det i sin lek. Spöket bor långt där nere i en kartong som barnen kan förflytta i sin lekmiljö. Läroplan för förskolan beskriver också vikten av att miljön ska vara tillgänglig och inspirera dem att samspela, och utforska omvärlden (Skolverket, 2019) Här har också den pedagogiska dokumentationen varit betydelsefull för barnets vidare utforskande. Ramsan om spöket blev en bok som barnen själva var med och skapade. Genom visuella bilder på deras görande tillexempel att man är lång eller kort har barnen själva haft ett stöd i att göra ramsan med varandra. Bilddokumentationen som sitter på väggar och golv på avdelningen ser vi att barnen gärna kollar på. Vi pedagoger upplever att dokumentationen är något som stärkt barnen i deras görande och utforskande genom projektet, där deras görande framför allt varit i fokus i dokumentationerna och som skapat nyfikenhet.

Barngruppen är väldigt kreativ och tycker om att få arbeta med händer och utmana sin kreativa förmåga. Vi introducerade lera som barnen fick möjlighet att utforska ett flertal gånger. Till en början så var fokus för barnen att få känna på leran. Barnens ansiktsuttryck första gången de tog i leran med händerna berättade att det var en annorlunda upplevelse. Ett av barnen sa ”kall” när leran fastande på händerna.

Medan ett annat barn direkt började arbeta med leran och drog isär den till små bitar som de lade på en lång rad. Barnen benämnde sedan bitarna med ”liten och stor”. Återigen här kan vi se att det målrelationella projektarbetet har varit betydelsefullt för barnen. Där de har försökt förstå lägesbegrepp, och att använda begreppen för att beskriva deras görande (Skolverket, 2019). Efter ett flertal utforskande med leran började ett barn skapa spöken av stora och små klumpar lera som snabbt inspirerade de andra barnen att också göra spöken. Dessa spöken färglade sedan barnen vita och målade ögon på som blev rekvisita i barnens lekvärld.

Myrorna på Vilja berättar

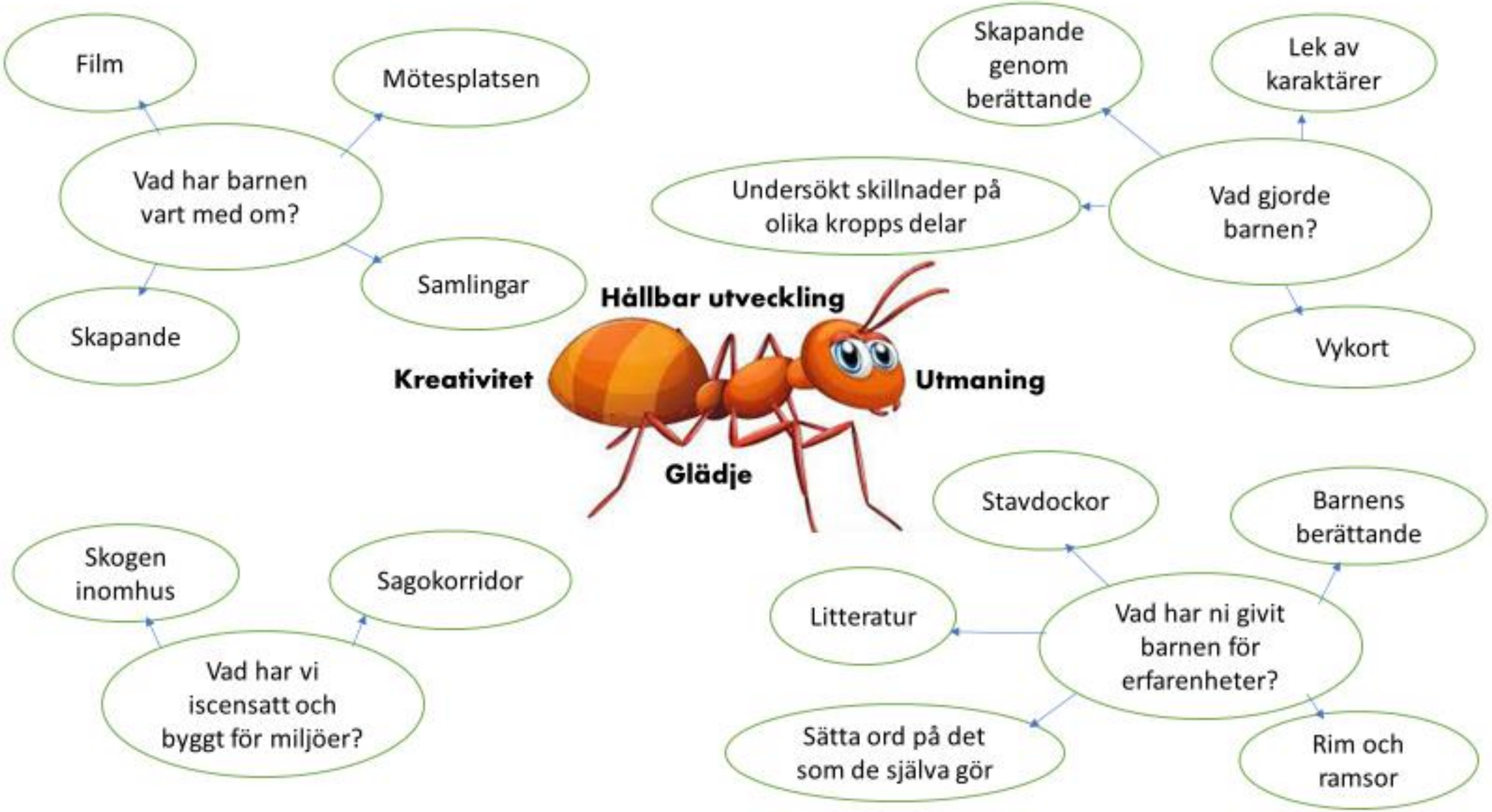
Film
Mötesplatsen
Vad har barnen vart med om?
Samlingar
Skapande
Skapande genom berättande
Lek av karaktärer
Undersökt skillnader på olika kropps delar
Vad gjorde barnen?
Vykort
Hållbar utveckling
Kreativitet
Utmaning
Glädje
Stavdockor
Barnens berättande
Skogen inomhus
Sagokorridor
Litteratur
Vad har ni givit barnen för erfarenheter?
Vad har vi iscensatt och byggt för miljöer?
Sätta ord på det som de själva gör
Rim och ramsor

”En sån har jag hemma”

I början av höstterminen visade vår barngrupp ett stort intresse för de böcker som finns inne på hemvisten. De sitter och bläddrar i böckerna, pekar och benämner vad som finns på bilderna. Utifrån detta visande intresse introducerade pedagogerna boken om *Gruffalon* som är skriven av Donaldson och Scheffler (1999), eftersom vi trodde att denna skulle kunna utmana barnen i deras fantasi och nyfikenhet kring litteratur på olika sätt. Efter första tillfället såg och hörde vi att några av barnen redan kände till boken och dess innehåll. De berättar **att ”en sån har jag hemma”,** detta kan exempelvis vara ett av djuren i boken. I vårt fortsatta arbete utifrån boken har dokumentationen från de olika tillfällena varit viktiga för oss och barnen, där vi pedagoger får en djupare syn på vad som intresserar barnen men också vad barnen återberättar att de själva gjort. Vid ett tillfälle berättade ett barn; **”jag simmar” och pekar på bilden med hen och löven.**

Vi har också hört barnen prata med varandra om händer och tänder vid sina ritade bilder av musen från boken. Vad är det som barnen är nyfikna på och hur ska vi pedagoger närma oss barnens undersökande?

“Musens händer och tänder- ”titta händer”

Vår roll som pedagog i barnens projekterande har varit att vara nyfikna på det som barnen berättar, **”titta händer**” medan barnet pekar på tänderna. **”Ja det är tänder du menar”**. Här utmanar vi barnen genom olika tekniker, så som bygg och konstruktion, skapande i ateljén, att sätta ord på det som de gör. Vid en undervisningssituation målade barnen musen ifrån boken här säger ett av barnen såhär; **”Jag har målat svansen, här är jag. Jag har målat musens tänder och händer”.**

Vid en annan undervisningssituation byggde vi tänder i byggrummet. Något barn bygger platt på golvet och något barn på höjden.

Tänderna var läskiga säger några av barnen. Vi pratade om både gruffalon, räven och hajen. När vi såg filmen om Gruffalon bekräftade ett barn att hen förstod att det var tänder genom att peka på sina tänder. Vi bekräftar barnens görande, de gör olika, någon gör en orm. Ormen inspirerar andra att också göra ormar.

Vi hade inte kunnat utmana dem på olika sätt om vi inte hade lyssnat in barnen, vart närvarande och härvarande. Vi ser det som barnen är nyfikna på. Utifrån det har vi gett barnen erfarenheter. När vi pedagoger arbetar målrelationellt ger vi barnen erfarenheter genom att möta olika material i samspel med barn- barn och barn- vuxna.

Vi lämnar året med tankar om….

Hur kan vi fördjupa oss i barnens tankar och görande kring hur de agerar i leken? Just nu ser vi att barnen leker ”fröken”, de benämner att ”nu är jag fröken**”, ”schysss nu får ni vara lite tysta så ska jag berätta en sak”.** Eftersom lek är grunden för utveckling vill vi ta vara på barnens fantasi i leken, där kan vi utmana och stimulera barnens kommunikation, samarbete och problemlösning.

Just nu ger vi barnen erfarenheter kring att berätta sagor på olika sätt, exempelvis flanellografsagor och sagopåsar. Det som vi funderar på är hur vi ska kunna fördjupa barnens kunskaper kring berättande, eftersom vi ser att de verkar tycka att det är spännande och roligt att berätta historier för varandra.

Vad hände SEN ?

Vi fortsätter med att berätta, eftersom intresset är stort för barnen **att** få berätta för oss andra. Barnen är ivriga och talar om för oss att ***”idag vill jag berätta”.*** Vi börjar med att berätta *Bockarna bruse* i form av sagopåse. Barnen berättar med en figur var, barnen berättade utifrån sin figur och med stöd av oss vuxna. Vi fortsätter med insektsagan som är på rim som ett av barnen valt. Barnet tittade på hur pedagogen berättade sagan och härmar hur hen gjorde. **Barnet håller upp insekten och tar hjälp av kompisarna att berätta vilken insekt det är. Kompisarna bekräftar, men inte vad insekterna ska göra.**

Ett av barnens berättelse med hjälp av stöttande frågor från pedagog*; vad är det för djur*? *Nyckelpiga* ropar ett annat barn. *Vad är det här*? Samtidigt som barnet håller upp en insekt. *Skalbagge* svarar ett annat barn. *En jättefin skalbagge*. Pedagogen frågar*: Vad hände med skalbaggen? Jag vet inte* svarar barnet? *Vad hände med den*? Frågar pedagogen igen, *ingenting,* svarar barnet. *Vad är det här*? Frågar barnet. Är det någon som kommer ihåg vad det här är? Spindel, spindel. Barnen börjar tralla imse vimse. Barnet säger den hoppade dit. Det är en kakelaka, ett barn gör lite ljud… ooo haaa. Det är en nyckelpiga. Det är en fluga, den kom till masken, den åt upp dom, vad hände sen? Då blev den mätt, vad hände sen då? barnet viskar, *det dött.* Vad händer sen då, efter döden? *Då är den bara borta*. Sen gick den in i sitt, då regnar det. Ja, regnar det hårt eller mjukt? Då var det blött. (lamporna släcktes) nu blev det mörkt. Vad är detta?, en skalbagge, barnet viskar, snigel, vad hände med snigeln? Ingenting, åt upp snigeln, vi kollar på snigeln på bilden. Vad ser de på bilden, där är flugan, där är flugans namn. Vad är det här. Ett bi, bi, sen kommer en spindel, alla kan inte se, nyckelpiga, sen kommer det en kackerlacka, snipp snapp snut så var sagan slut**.**

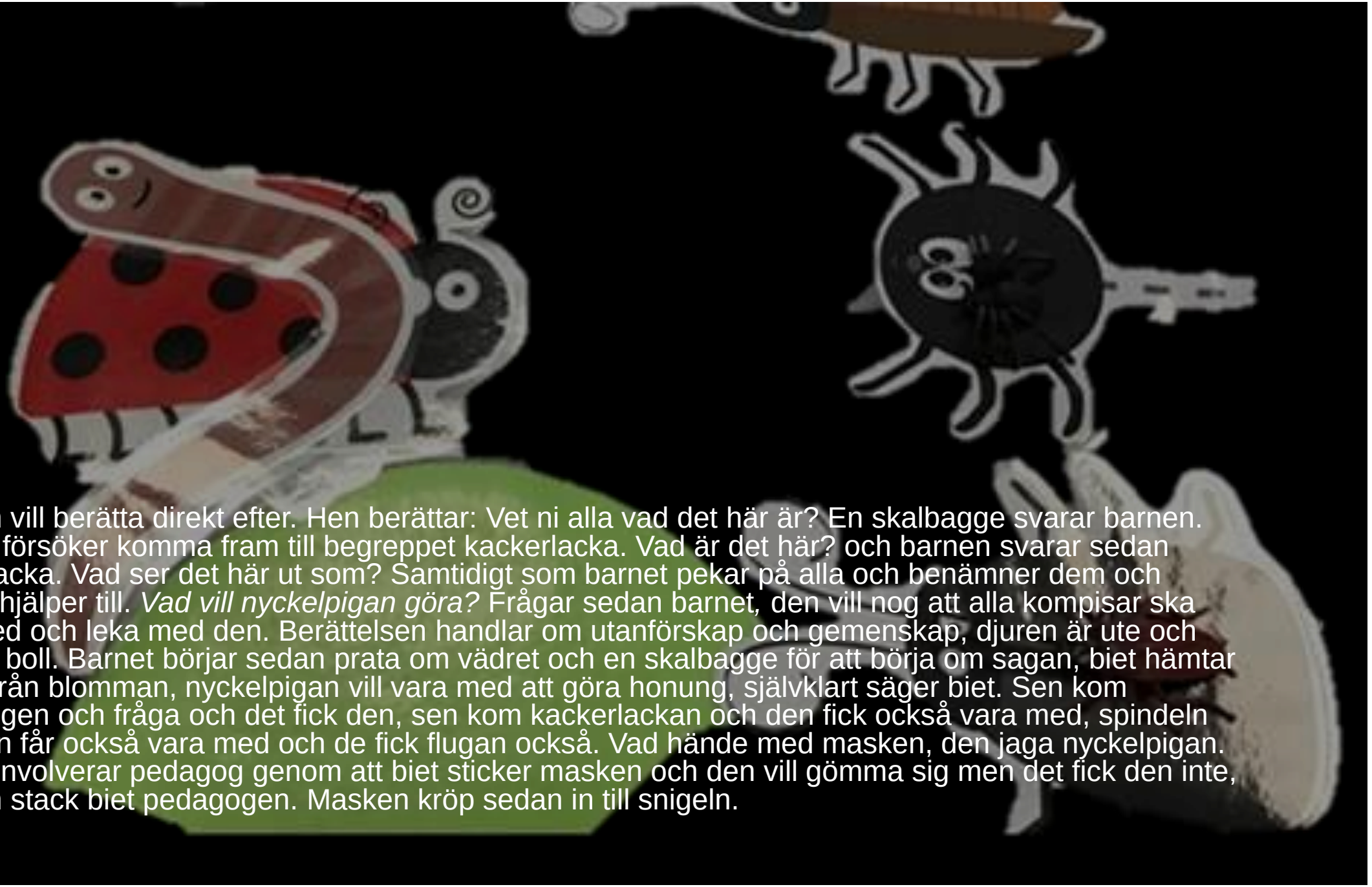

Ett barn vill berätta direkt efter. Hen berättar: Vet ni alla vad det här är? En skalbagge svarar barnen. Barnen försöker komma fram till begreppet kackerlacka. Vad är det här? och barnen svarar sedan kackerlacka. Vad ser det här ut som? Samtidigt som barnet pekar på alla och benämner dem och barnen hjälper till. *Vad vill nyckelpigan göra?* Frågar sedan barnet, den vill nog att alla kompisar ska vara med och leka med den. Berättelsen handlar om utanförskap och gemenskap, djuren är ute och sparkar boll. Barnet börjar sedan prata om vädret och en skalbagge för att börja om sagan, biet hämtar nektar från blomman, nyckelpigan vill vara med att göra honung, självklart säger biet. Sen kom skalbaggen och fråga och det fick den, sen kom kackerlackan och den fick också vara med, spindeln kom den får också vara med och de fick flugan också. Vad hände med masken, den jaga nyckelpigan. Barnet involverar pedagog genom att biet sticker masken och den vill gömma sig men det fick den inte, och sen stack biet pedagogen. Masken kröp sedan in till snigeln.

Barnen är intresserade av varandras berättelser genom att de lyssnar på varandra. Vi ser att barnen kan vara medberättande genom att lägga till ljud på hur de olika insekterna låter men också sång som imse vimse spindel medan någon benämner i språket med rytm och melodin som exempelvis **kac-ker-lacka.**

Vi ser också att vår plats i skogen inne på hemvisten stöttar barnen, men också händelser runt om, exempelvis en lampa som slocknar. Barnen lägger till erfarenheter som att det regnar, när det regnar utomhus. Vi ser att de får ett stöd i sitt berättande när de har något att ta i, som exempelvis bilder eller figurer, både två dimensionella och tre dimensionella. Sagorna blir allt längre och längre desto längre in på terminen vi kommer. Barnen vill berätta mera och mera. Det är roligt att se att intresset för att berätta växer. Vi ser en stor utvecklig i barnens berättande det börjar bli mer handlingar i deras egna berättelser. Något som också utvecklats är att gruppen vill leda och hålla i samlingen. Vi lämnar över, och planerar tillsammans med barnen. Vi pedagoger har varit tillåtande, och gett barnen plats och tillåtit dem att återberätta.

Vi ser också att barnen använder olika begrepp tillsammans i olika situationer så som begreppet ”små prata”. ”**Kan vi bara få små prata lite här”**. Barnen vill prata och föra samtal om vad de erfarit både här och hemma. I barnens lek ser vi också att de leker samling, de använder sig av kuddarna som vi sitter på och lägger dem i en ring, sen hämtar de barn som kan sitta på kuddarna de lagt ut ringen. Vid hämtning av andra barn säger de att ”*nu ska vi ha samling”*. I andra situationer har vi också sett barnen imiterar olika insekter genom att använda hela sin kropp och göra läten till djuren. ”Jag är en fluga”, ”jag är en fjäril”.

Som inspiration till barnen har olika sagor tagits fram exempelvis flanellograf sagor, bokpåsar med mera. Vi pedagoger har tillfört tillsammans med barnen tecken som stöd. Vi plockade in ett material som kalls *vem är jag gåtor*. Tillsammans går vi igenom nya tecken som vi lär oss. Detta material ger också barnen ett uttrycksätt att kunna berätta på eller om det bara behöver stöttning vid något tillfälle. Tecken som vi har lärt oss är exempelvis, får, tupp, katt och hund. När vi läste gåtan: *Jag bor hos en familj. Jag har en matte och en husse. Jag kan morra och tycker om ben. Vem är jag?* Utbrister ett barn: ***Vovve!!*** Vi arbetar vidare med att prata om att det finns olika namn som betyder samma sak. Här utvecklar vi tillsammans med barnen deras begreppsförråd.

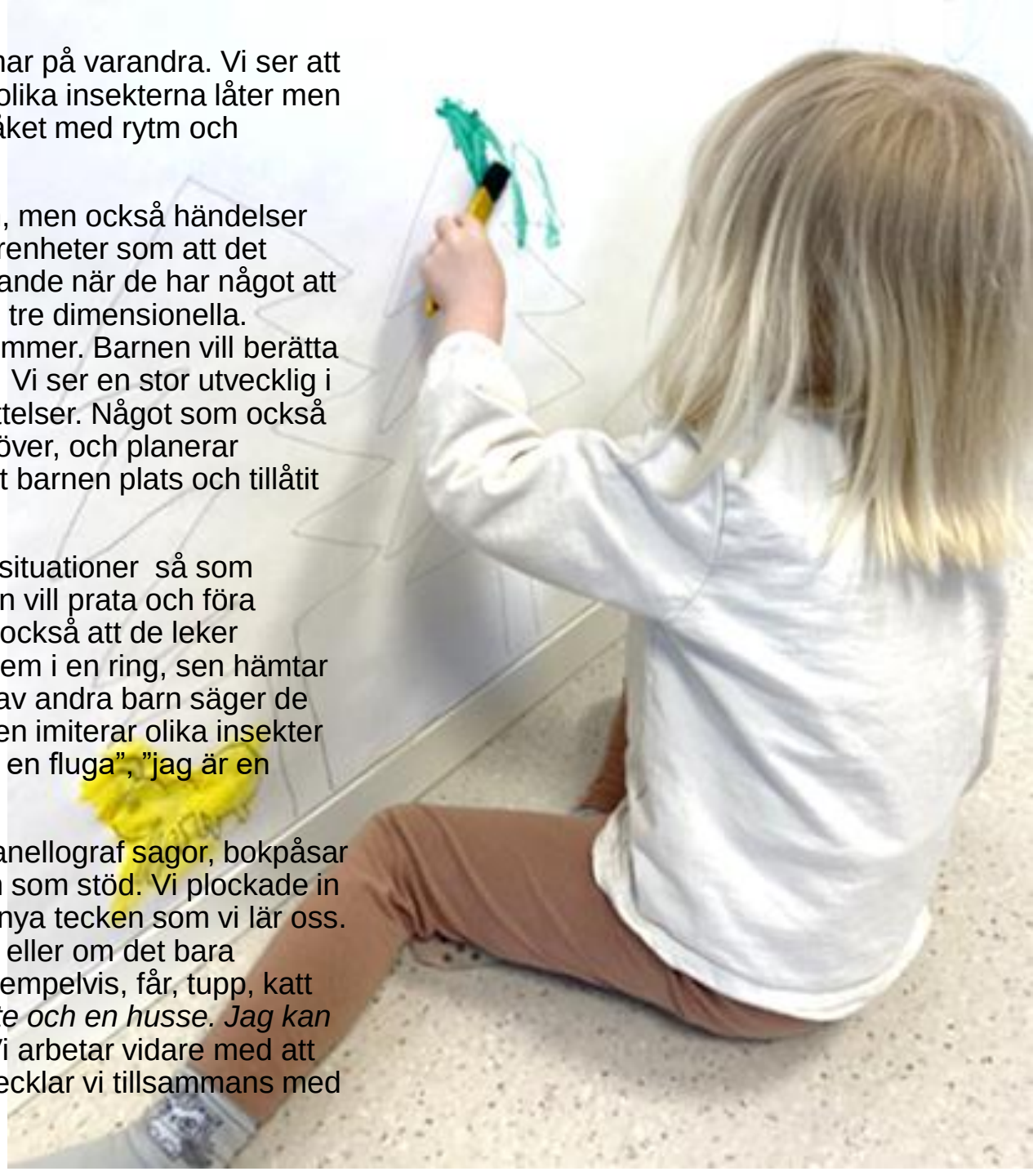

Intresset för rim har ökat bland barnen, mycket har vart nonsen rim från början men vi ser att barnen gör en utveckling i rimmandet. *Titta jag har ett hål på mina byxor!.* Men vad rimmar på hål frågar pedagogen? *Hål, tvål, ål, kål.* Vi Plockar fram våra rim kort och försöker lyssna och para ihop bilderna med varandra. Ett barn la till rörelse för orden, såg (sågade med handen) vilka hör ihop med sågen tro?. Barnen hjälper varandra. Några av rimmen var lättare att komma ihåg, så som tåg - såg, krokodil - bil, tand - hand. Något svårare var exempelvis gunga- sjunga.

För att kunna synliggöra barnens berättelser på olika sätt har vi filmat, spelat in ljudberättarfiler och tagit kort, Barnen får här ta del av sin egna utveckling i sitt berättande. Vi såg i början av deras berättande att barnen imiterat oss pedagoger när vi berättat sagor, barnen har sedan utvecklat sitt eget berättande och det har blivit mer på deras eget sätt. Vi har fått höra många olika roliga berättelser, och alla har fått berätta på sitt sätt. Alla i gruppen har vid något tillfälle berättat rimsagan. Vid ett av tillfällena berättar ett barn genom att para ihop insekterna med varandra. Två dimensionell med tre dimensionell. Barnet berättar att dessa pratar med varandra. Eftersom inte alla figurer finns parar hen ihop mask med snigeln och säger ”*de pratar lite med varandra här*”. Vid ett annat tillfälle berättar samma barn på liknande sätt men denna gången bråkar insekterna. Men när pedagogen frågar om vad de bråkar om svarar barnet bara att de bråkar. Vi pedagoger funderar på; *Hur kan vi få barnens sagor/ berättelser att växa mer?*

Vi går vidare med att ett barn får bestämma vilken saga hen vill berätta på samlingen. Hen plockar fram *Petter och han fyra getter.* Barnet lägger bilderna i en halvmåne framför sig och håller upp bilderna en och en och frågar *vem det är?* Ett barn svarar *en näv* (Vi tolkar det som räv)*.* Ett annat barn svarar *getar.* Barnet som berättar lägger ner första bilden och plockar upp bild två. *Vem är det här?* Ett barn säger att *den är upp och ner* medan ett annat barn säger att *den äter*. Pedagogen frågar: *vem var det?* Ett barn svarar *han äter, den röda svarar* ett annat barn. Pedagogen säger: *den röda som äter*. Ett annat barn säger*: smör och bröd*. Barnet som berättar svarar: *ja* och fortsätter med bilderna. Vi märkte här att några av barnen svarar på barnets frågor genom att tala om vad geten gjorde medan några andra svara vem det är?

I projektet har barnen tecknat flugan eller nyckelpigan som finns med i rimsagan. Barnen ritar med blyerts på små rit-kort. Innan barnen började tittade vi på de figurerna vi har, under processens gång samtalar vi med barnen om hur figurerna ser ut. Vi ställer frågor till barnen som exempelvis vad är detta för något? Barnen svarar: *En myra, nej en nyckelpiga, en myra,* hur många ben har nyckelpigan? Barnen börjar räkna och slutar på sju. De räknar igen och kommer fram till sex. Barnen plockar upp nyckelpigan och vänder på den för att se hur den ser ut. Vid detta tillfälle ritade de samma sak flera gånger.

Projektet avslutades med en gemensam berättarkuliss, där detaljerna i barnens berättelser lyfts fram. Barnen färglägger och målar den stora bilden tillsammans***. ”jag vill att det ska vara en regnbågs-sol”*** säger ett barn och börjar måla solen rosa och strålarna i olika färger.

Snipp, snapp, slut så var berättelsen slut.

Solen på Vilja berättar

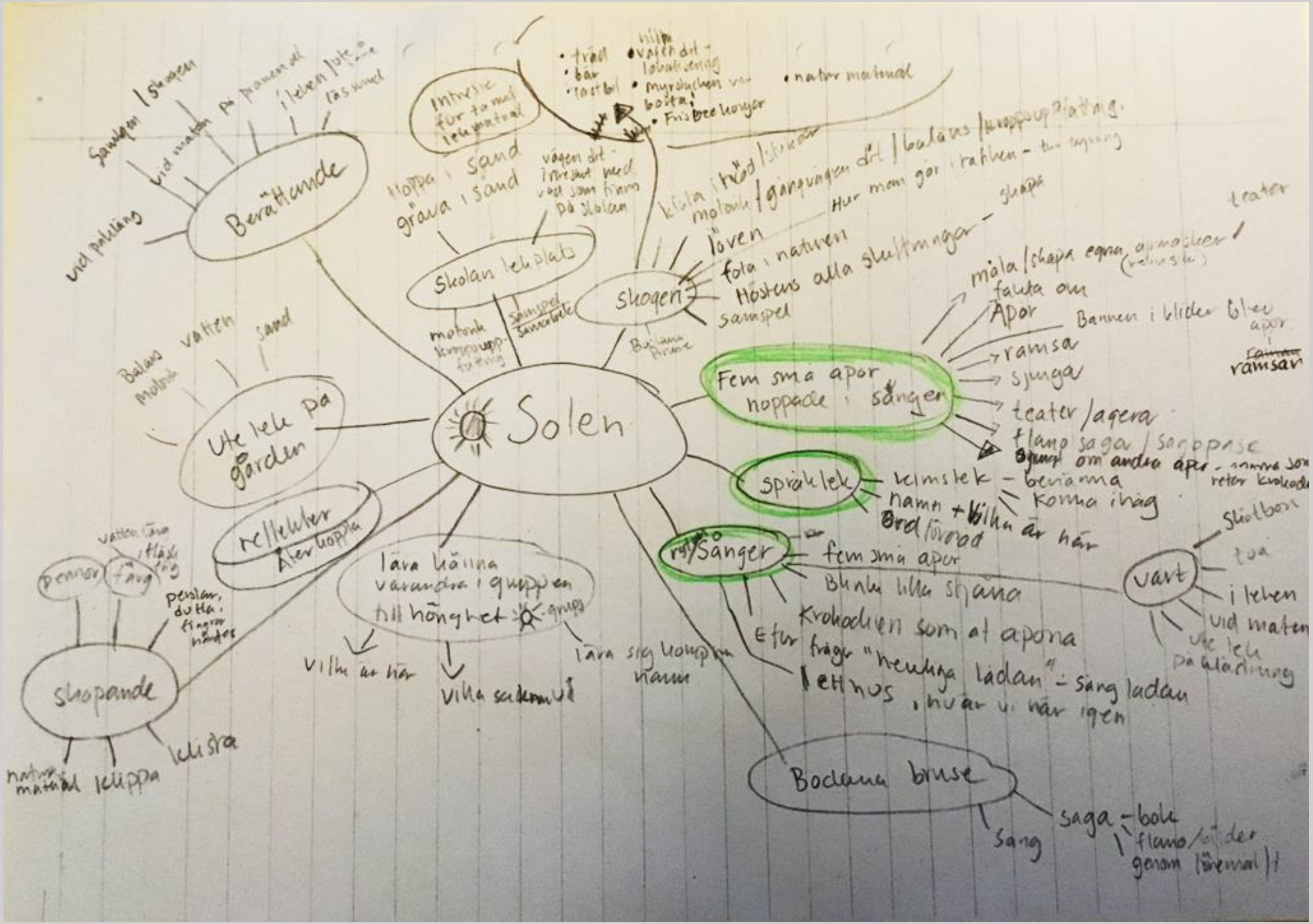
Solen
Berättande
Skolan lekplats
Skogen
Ute lek på gården
Fem sma apor hoppade i sänger
Språklek
Sänger
Vart
Bodana bruse
Skapande
Relleker Återkoppla
lära känna varandra i gruppen till höjdpunkt
Intresse för ta med lekmaterial
Hoppa i sand
gräva i sand
vägen dit
Hösten alla sluttningar
samspel
Balans vatten sand
Balans motorik
Hur man gör i rathen
teater
ramsa
sjunga
teater/agera
flano saga / sagopåse
om andra apor
Bannen i blicker
Blev apor
ramsar
kimslek
namn
Bra lördag
Vilka är här
Vilka saknas
lära sig kompis namn
fem sma apor
Blinka lilla stjärna
Krokodilen som at aporna
Efter frågar "hemlig ladan" - sång ladan
ett hus, hvar vi här igen
Sliotbor
tua
i leken
vid maten
ute lek på klädning
saga - bok
flano
genom
penna
fang
penslar, dutta, fingrar händer
leksra
natur material
klippa

Det är ju en Apa!

När vi började med projektet såg vi ganska snart att barnen fastnade för ramsan ”Fem små apor hoppade i sängen”. Vi har gjort ramsan, sjungit sången samt lekt och berättat sagan genom flanobilder både på apor och på barnen. Flanobilderna introducerade vi när alla var samlade och därefter fick barnen möjlighet att själva berätta vilket de genast gjorde. Vi placerade berättelsen på elementet i vårt kapprum. De stod då flera barn tillsammans och samarbetade samtidigt som de både berättade och agerade.

Barnen har även själva fått vara apor genom att de spelat och agerat teater med de masker vi gjort tillsammans som rekvisita. Vi har försökt få dem att ta med ramsan i alla delar i deras vardag här på förskolan. Vi har sett att de ramsat, agerat, lekt, berättat mm i rollek, under toabesök, måltider, påklädning, lek mm. När vi hör att barnen berättar/leker har vi hakat på dem för att visa dem uppskattning Något som varit en stor del i leken är att aporna hoppar. Den stora madrassen har fungerat som säng och barnen har lekt ramsan genom att gestalta med hela kroppen. när de hoppat har det varit intensivt men ändå så försiktigt så att de inte skadat sig. De har ramlat ner men ingen har egentligen ”slagit” huvudet som ramsan säger

Efter att vi jobbat med aporna introducerade vi Bockarna Bruse men barnen visade inget större intresse för den berättelsen så vi återgick till aporna och jobbade vidare med dem.

Vi har läst en faktabok om apor som gett mycket diskussioner om hur de ser ut jämfört med oss. Vi har tittat på bilder och på oss själva med aporna och benämnt olika kroppsdelar.

Vi har sjungit och berättat mycket på våra samlingar, använt rim och ramsor och lekt olika lekar som tex Kims lek. Under arbetet har vi använt tecken som

stöd för att förstärka språket och barnen har tagit det till sig och frågat efter tecken som vi inte kan. Vi har dokumenterat genom att sätta upp bilder både inne på hemvisten och i kapprummet så att vårdnadshavarna också kan se den. Vi har pratat om dokumentationen med barnen för att göra dem medvetna om att den finns där så att de kan återkomma till den eller berätta för sina vårdnadshavare när de kommer. Veckodokumentationer har vi lagt ut på Delta så ofta vi kunnat.

Barnen har undersökt genom att språklig utmana sig själva och lärt sig både ord och rytm genom ramsan. De har hoppat och tränat sin grovmotorik. När vi varit på mötesplatsen eller på promenad i har de undersökt naturen och även där har aporna synts i leken. De har varit väldigt bra på att komma ihåg vad vi gjort
och berättat för varandra och för oss vad som hänt. När vi berättat har vi tränat turtagning genom att vara noga med att låta dem berätta en i taget. Detta har de lärt sig och väntar tålmodigt på sin tur. Samlingen har blivit efterfrågad och barnen är delaktiga och aktiva samtidigt som de är koncentrerade på det vi gör. De berättar gärna om vad de gjort hemma och när barn är sjuka eller lediga är de saknade av de övriga.

Vi lämnar året med tankar om:

Att ev. fortsätta jobba med apor och utveckla det vidare.
Vems mamma är det som ringer?
Flytta ut aporna i naturen?
Andra apor: Herr Nilsson. Nicke Nyfiken.
Vad händer efter att aporna hoppat i sängen?
Vad händer när andra djur hoppar?

Vi kommer fortsätta att jobba mycket med sång, rim, ramsor mm eftersom vi ser ett stort behov att språkstimulans för gruppen och de verkar tycka det har varit kul och efterfrågar det.

Det är ju en apa!

Vårt fokus under våren var att fördjupa följande frågor :

Vad kan vi berätta med våra kroppar?
Vad gör apor mer?

Samling har varit viktigt för oss eftersom det är där vi ser alla, tar kontakt med alla barnen. Det är också viktigt för barnen att veta vad som ska hända under dagen. Rutiner och struktur ger en trygghet. Vi får ofta frågan: - Ska vi ha samling i dag?

Vi ser att samlingen håller ihop gruppen, vi sitter tillsammans på mattan, rutinerna och alla delar i den är viktig. Barnen frågar efter delar, som foton, namn och är intresserade. Det har blivit viktigt för dem att vi gör på samma sätt var gång. Barnen vill samlas och det ger en gemenskap för oss i gruppen. Vi ser att samlingen stöttas av att det är tomt i rummet förutom vår egen dokumentation.

De fem små Aporna är fortfarande efterfrågade och vi har dramatiserat och sjungit den. Sagopåsen har också varit framme och även ramsan. I den fria leken gör barnen både aporna och Bockarna Bruse som saga och sång.

Vi ser ett intresse av bokläsning och rörelser. Vi har läst några böcker om apor b.la en faktabok om apor som barnen gillade. Barnen uttryckte att de kände ingen olika sorters apor. ”Där är herr Nilson!” De kände igen en del sorter och blev fascinerade över att det fanns flera. De var också väldigt nyfikna på hur de bor och var de sover. Barnen började prata om palmträd och ställen för apor att sova och bo.

Vi har även läst boken ”Rebus bygger en skog” där apan Rebus gör en skog. Åter kom diskussionen in på var apor bor och sover. ”Det var i palmer och det finns kokosnötter i palmer. Ska vi göra en?” föreslog ett barn och de andra barnen tyckte det med. Det blev början på arbetet med palmerna.

Vi har fått en apa som flyttat in på hemvisten. Barnen ville att den skulle heta Apis. En dag när vi har var på promenad fick Apis gå med och barnen turades om att bära den. De visade sedan olika saker i vår omgivning, träd, buskar och vattnet i Dalaån. . Apis talade om vad han ville göra, han ville klättra i träd. Hur får vi ner honom? ”Vi skakar ner Apis från grenen!”

Apis kommer nu att finnas med i vår grupp.

När vi samlades och började ta fram våra namnlappar frågade barnen med en gång om Apis hade någon lapp. Eftersom han nu är med i vår grupp var de noga med att hans namn skulle vara med. Några barn började prata om detta och de övriga hakade på så alla deltog i diskussionen. När namnet sedan kom blev de alla jätteglada – ”Apis har också en lapp” ”Ja, hans namn kom!”

Efter att vi gjort namnlapparna pratade vi om palmer och hur de ser ut, var de växer och vilka frukter som finns i palmer mm. Barnen kom ihåg vad vi pratat om sist och återberättade det. Sedan började vi att måla palmer. Några av barnen gav sig i kast med att måla palmblad. Vi diskuterade vilken färg vi skulle ha och kom fram till att grön var bra. Vi tog fram färg och gjorde ljusgrön och mörkgrön. Det var spännande att blanda grön med vit resp. svart och se vad som hände. ”Den blev mörkgrön” ”Wow!” sedan började de måla och pratade lite men mest för sig själva ”Jag tar mörk här” ”Jag gör lite mer” När vi kände oss nöjda med bladen började vi måla stammen och kom fram till att den ska vara brun. Även då blandade vi så att det blev olika nyanser och barnen valde sedan att växla mellan dem. Barnen målar grönt, i olika nyanser och de får frågan hur gjorde vi sist. –”Ta svart!”” Mer!”” Den blir mörkare då!” Barnen målade länge och fyllde pappret grönt.

Vi har pratat om hur apor rör sig och sedan provade vi att härma hur apor går, hoppar och busar runt. Någon kom på att gorillor slår sig på bröstet för att skrämmas så det gjorde vi också. Alla var delaktiga och rörde sig som just de trodde att apor gör. Det blev många skratt och busiga apor. Vi tittade även på bilder hur apor kan hoppa mellan träden, sova i träden och vad de äter. De flesta barnen var överens om att de gillar frukt men någon undrade om de äter vanlig mat som vi? Nej, svarade de andra, det finns inte i djungeln.

Vi har även satt upp den andra palmen där Apis har hittat en bra plats att vara på. En dag hade han fått ett paket! Barnen fick vara nyfikna en hel dag innan vi gemensamt öppnade det.
Vad kan det vara? Fyller Apis år? Nej, han berättade att han fått det för att ge till barnen. Vi kände på det och det var inte tungt, det lät inget och det var ett papper runt som såg ut som en spegel av silver. När vi fick upp paketet var det något konstigt i som kallas dadlar. Barnen fick smaka och någon tyckte att det var som russin fast större. Några barn tyckte de var väldigt gott och frågade efter dem igen. Apis berättade att dadlar växer i dadelpalmer och vi tittade på bilder hur det såg ut. Nu undrar barnen om Apis kommer att hitta en kokosnöt åt oss?

Enhörningarna på Växa berättar

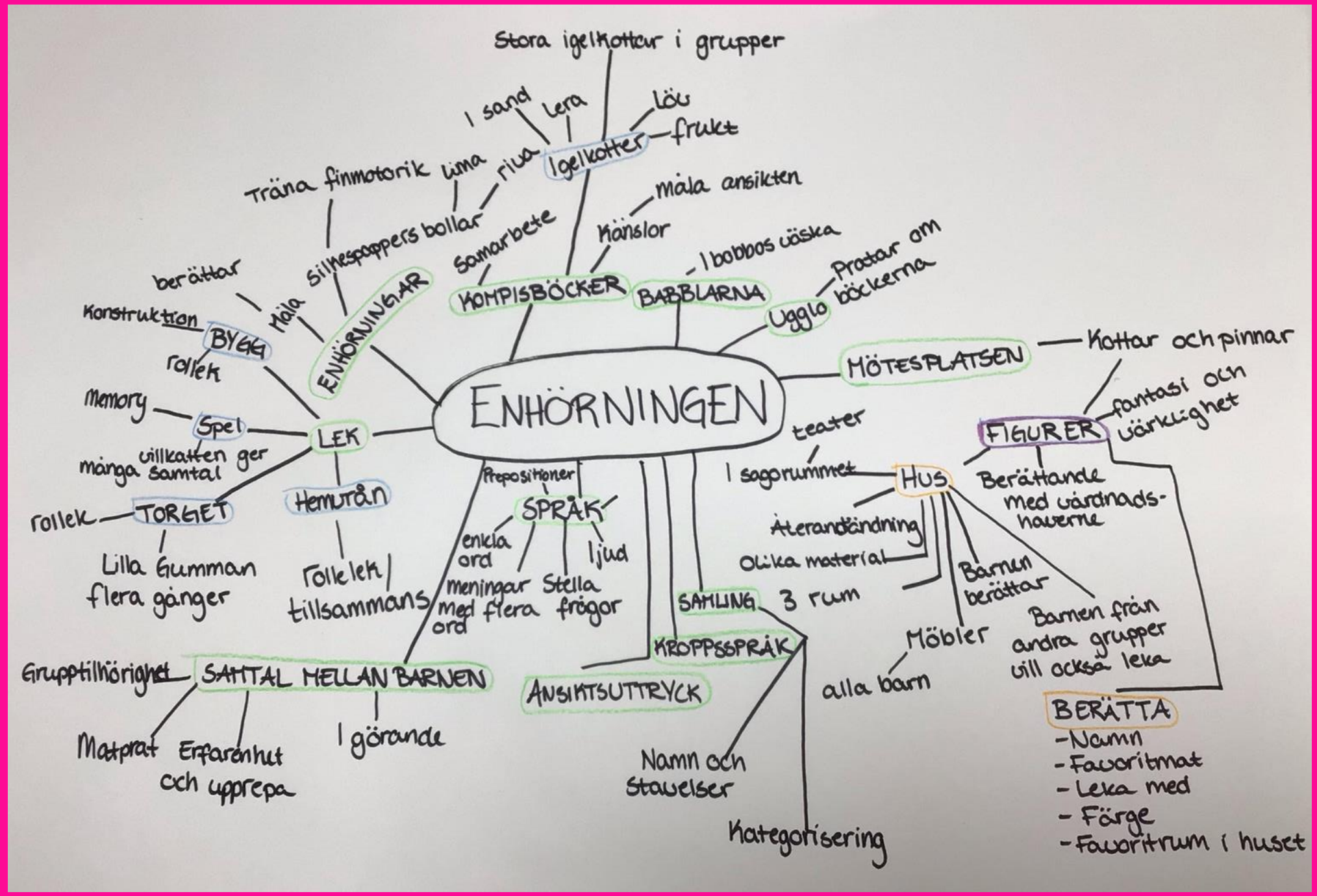
ENHÖRNINGEN
Stora igelkottar i grupper
I sand
Lera
Igelkotter
Löv
frukt
Träna finmotorik
Lima
Riva
Silhuettpappers bollar
Samarbete
KOMPISBÖCKER
Känslor
Måla ansikten
I bobbos väska
BABBLARNA
Ugglo
Prata om böckerna
ENHÖRNINGAR
Måla
berättar
Konstruktion
BYGG
rollek
MÖTESPLATSEN
Kottar och pinnar
Memory
Spel
LEK
villkatten ger många samtal
TORGET
rollek
Lilla Gumman flera gånger
Hemrån
rollek/ tillsammans
Prepositioner
SPRÅK
enkla ord
meningar med flera ord
Stella frågor
ljud
teater
I sagorummet
HUS
FIGURER
fantasi och verklighet
Berättande med vårdnadshavarna
Återanvändning
Olika material
Barnen berättar
Barnen från andra grupper vill också leka
SAMLING
3 rum
Möbler
alla barn
KROPPSSPRÅK
ANSIKTSUTTRYCK
Namn och stavelser
Kategorisering
Grupptillhörighet
SAMTAL MELLAN BARNEN
Matprat
Erfarenhet och upprepa
I görande
BERÄTTA
-Namn
-Favoritmat
-Leka med
-Färge
-Favoritrum i huset

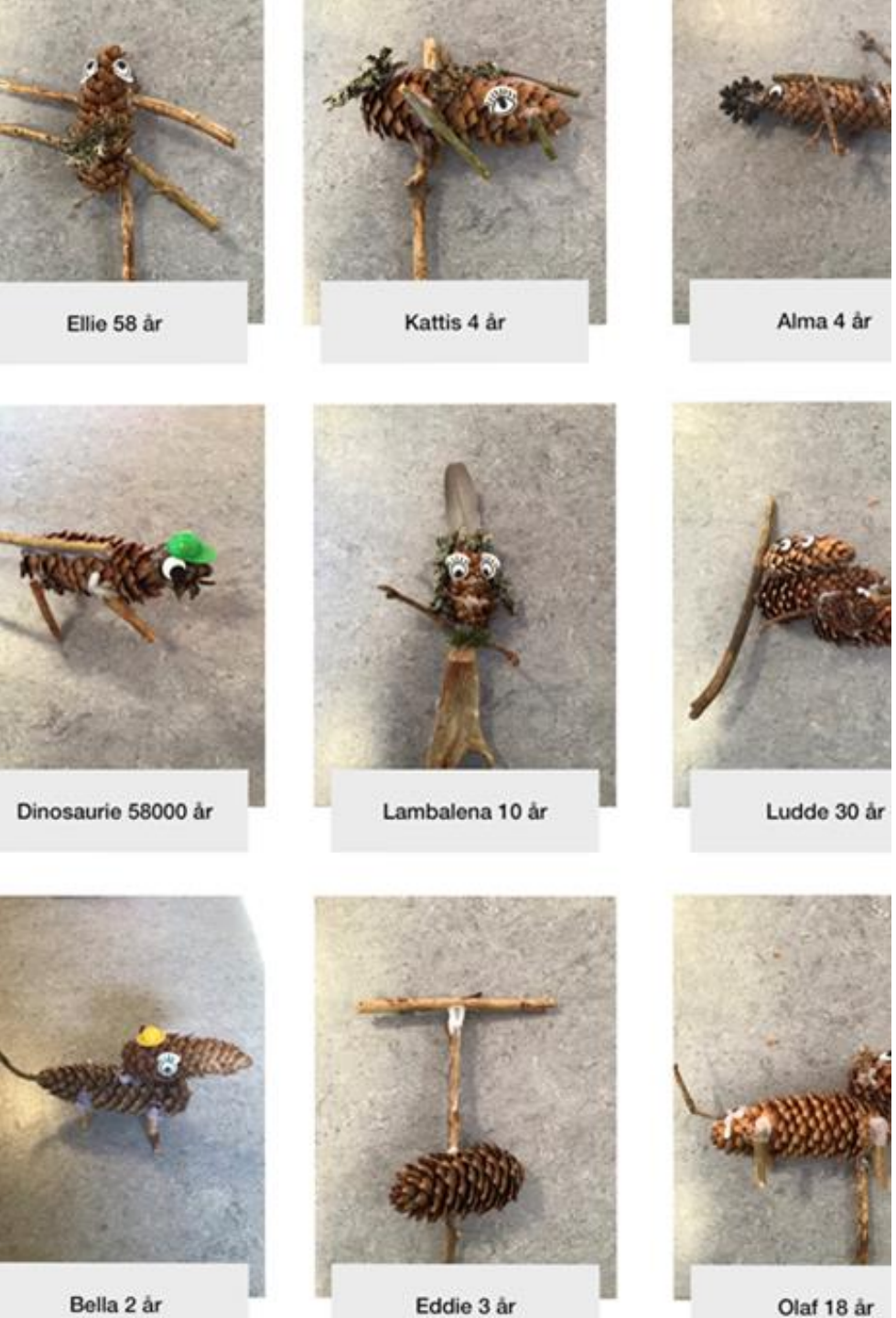

Lekande berättande

I vår barngrupp har vi haft ett stort fokus på trygghet och har tagit rollen som stöttande pedagoger med mycket värme och närhet för barnen. Vi har fungerat som lekledare för att dra i gång en lek, något barnen klarar själva nu. Leken har tagit en stor plats i våras grupp för att knytta band mellan barnen. Detta hänger ihop med det lpfö 18 skriver om att *lek ska ha en central plats i utbildningen* (s. 8). I det skapande ställer vi frågor för att inspirera barnen till att göra själv. Vi finns för de som behöver det. Vi stöttar barnen i nyfikenheten i att utforska bokstäver, namnen och läsa. Vi räknar bokstäver och klappar stavelser i namnet.

Vi kan observera barnens utveckling genom de olika processorerna vi har haft under terminen. T. Ex hur figurerna och huset har blivit till genom samtal och diskussioner barnen i mellan om vad vi behöver och vad de har i sitt eget hus. Barnen har gått tillbaka och kollat på vad de har gjort tidigare vid att kolla på bilder från aktiviteterna och prata om vad vi gjorde förre veckan. Lpfö 18 (s.15) säger att *arbetslaget ska skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser […] med hjälp av olika uttrycksformer […].*

Lpfö 18 (s. 15) skriver att *förskollärare ska ansvara för att varje barn får goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen.* Genom vårt projekt med figurer gjorda av naturmaterial vi har funnit på vår mötesplats har vi observerat att barnen har vågat och varit trygga att delta. I sagorummet har barnen presenterat sin figur bakom slottet (vår teaterscen), här berättade de om sig själv genom figurerna. De har berättat figurernas namn, de har funderat över favoriter (färger, mat, leksak, lekkompis, frukt och rum i huset). T. ex en figur heter dinosaurie, älskar att äta telefoner och leka på vinden. En annan figur har namnet till barnet och gillar att äta spagetti och blå för att barnet gillar det. Det var en blandning av fantasi och verklighet. Efter aktivitet i sagorummet har barnen pratat mer under samling och lek.

Barnen har önskat ett hus till figurerna. De bestämde vilka rum huset behövde ha. Det blev kök, badrum, sovrum och en vind. Barnen tänkte på vad de hade för saker i de olika rummen hemma, och berättade det för varandra. Tillsammans bestämde vi vad vi villa göra till vårt hus. Barnen valde vad de villa göra för möbler och vi drog i gång skapande. Vi har använt material som gamla mjölkkartonger, äggkartonger, lådor, korkar, skoöverdrag, trasiga klädnypor, smörpaket och filtbitar till möblerna för at fokusera på återanvändning och hållbar utveckling. Lpfö 18 (s. 12) *förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling […].*

TROPX
BIXOR

ALL-ORIGINE

Det som var lite intressant var hur det blev till undervägs. Tillsammans med barnen hade vi en idé men som med tiden växte och tog nya vägar när vi var i skapandet. Vi fick flera möbler, en pool, massor av nya färger. Taket blev till i skapandet, men det tyckte barnen att pedagogerna skulle måla. De önskade ett rött tak, men att måla med en färg var tråkigt så det blev vårt jobb. När barnen kände sig färdiga med huset fick figurerna flytta in och barnen lekte med dem. Tillsammans med enhörningarna har vi gjort huset med figurerna tillgängligt för alla barnen i hemvisten för att skapa en gemensam plats för lek. Lpfö 18 (s.7) *Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.*

Regnbågarna på Växa berättar

REGNBÅGEN

BILDSTÖD
- SEKVENSBILDER
- BERÄTTANDE
- SAGOR
- SKATT

LITTERATUR
- VARFÖR REGNAR DET?
- UNNLO
- FANTASI

BOKSTÄVER
- NAMN
- PÅ VÄNNEN
- NAMNLAPPAR

FORMER
- HOLV
- KLIPPA
- FÄRGER

VAD ÄR EN REGNBÅGE?
- FÄRG
- FORM
- FANTASI
- VÄRME
- KYLA
- REGN
- SOL
- VART?

INTERVJU

REGNBÅGSGRUPPEN
- RÖSTA FRAM NAMNET
- DEMOKRATI
- INFLYTANDE

SKAPANDE AV REGNBÅGAR
- LERA
- MÖNSTER
- FÄRGER
- BLANDANDE AV FÄRGER
- PASTELLKRITOR
- FLASKFÄRG
- KLIPPA
- SAX - PENNOR
- FORMER
- "MAGISKA PENNOR
- AKVARELL
- ÅTERBERÄTTANDE

BORDSREGNBÅGAR
- BARNEN UPPTÄCKER
- EXPERIMENT
- LAMPOR
- VATTEN
- LJUS

VART HITTAR MAN REGNBÅGAR?
- SAMARBETE MED HEMMET
- PÅ KLÄDER
- DOKUMENTATIONSVÄGG
- SKÅPET
- NATUREN - IS - FROST
- SMÖRGÅSEN
- ÖVERALLT

SAMTAL
- ÅTERBERÄTTAR
- NYFIKENHET
- MATSITUATION
- KLÄDER
- DOKUMENTATIONSVÄGG
- SAMLING
- PROMENADER
- PRESENTATION AV HEMBILDER
- KIMS LEK
- TALHJÄRTA
- KROPPSPRÅK
- HEMMET
- SKÅPET

Regnbågar finns över allt

Vi började vårt projekt genom att bestämma ett namn på vår grupp och det gjorde vi genom att lyssna in barnens förslag och vi enades om namnet Regnbågen. Vi ställde frågan: **Vad är en regnbåge?** De berättande vad de visste om vad en regnbåge är och därefter fördjupade vi oss i regnbågen med hjälp av boken ”Varför regnar det”. Vi har tillsammans med barnen fått kunskap om hur en regnbåge blir till vilka färger den har samt form. Vi upplever att färgerna är viktigast då ”regnbågen” inte behöver vara en båge för dem.

Utifrån deras tankar så har vi experimenterat samt projicerat fram olika regnbågar. Allt eftersom barnen har kommit med sina regnbågar till oss så har vi dokumenterat dem genom att sätta upp deras alster och bilder på vår dokumentationstavla i vårt regnbågsrum, för att göra barnen delaktiga och styrande i sitt projekterande om regnbågen, färgerna, former etcetera.

Den har massor av färger och den behöver regn och sol

När vi började med vårt arbete med regnbågen så ställde vi frågan; ”Vad är en regnbåge?”

Här är några av barnens tankar runt regnbågen:

-Regnbågen finns uppe i skyn, faktiskt så finns det en skatt på botten av regnbågen.

-Den har massor av färger och den behöver regn och sol.

-Jag gillar regnbågar! ”Den är lite blå, lila, och lite blå igen, ljusblå och mörkblå.

-Den kommer när det regnar och är en sol och då kommer den där uppe på himlen bland molnen.

-En gång så kom det en ”asstor” och en superstor regnbåge som ramlade ner.

-Om det blåser så är regnbågen osynlig.”

-Det finns på himlen den kommer upp när solen är uppe och det regnar.

-När det regnar så kommer regnet upp bland molnen.

Utifrån barnens intresse för regnbågen så utmanade vi dem genom att ställa frågan om de ville skapa en regnbåge i le**ra. Varvid ett barn startade då upp med att göra en orm av lera.** Han rullade leran mellan händerna. De andra barnen uppmärksammade hur han gjorde och började göra likadant. Alla gjorde bågar och satte sedan ihop dem som en regnbåge. Någon började skapa mönster och de andra barnen fick då inspiration till att göra likadant. Barnen pratade om hur många bågar det är på en regnbåge, ett barn sprang då in och räknade på flaggan i taket, de flesta gjorde då sju bågar. Någon sa sedan nej jag tar inte så många. När vi senare målade regnbågarna så blev barnens färgintresse tydligt för oss alla. Den färgen som de reagerade mest på var den lila färgen, barnen trodde inte att den kunde bli den färgen av röd och blå. Första gänget med barn delade med sig av sin kunskap till den andra gruppen och det medförde att alla barnen blev inspirerande till att utforska målandet med olika färg

Vi lämnar året med tankar om vad som menas med skatten vid regnbågens slut, vad är det för skatt och finns det någon? Vet vi var de slutar?

Behöver regnbågen vara bågformad för att vara en regnbåge? Vi tar även med oss att varje barn har en stor förmåga att på sitt eget sätt kunna uttrycka sig och förmedla sina tankar idéer och kunskap med andra!

Vilka färger ser vi och vad händer om de blandas?

Vi gör igen!!

Så ropade barnen efter ett lyckat färgexperiment, och det är också det uttrycket som har följt oss under den här våren. Barngruppen blev under början av våren en sammanslagning av regnbågsgruppen och enhörningsgruppen. Vi började med att jobba för att skapa relationer med varandra både barn/barn och barn/pedagog. Vi har under våren jobbat med att skapa den trygghet som behövs för att kunna prata inför varandra men också utöka sina kompisrelationer. Här har ***Vi gör igen*** varit en stor tillgång för oss som grupp och tacksamt att barnen visat intresse för det vi gjort och har velat göra igen. Här har vi pedagoger kunnat dela gruppen i olika konstellationer för att skapa nya relationer och därmed skapa en trygghet i det stora. nu delar barnen med sig av sina erfarenheter till varandra och väljer att leka med andra vänner än tidigare.

Regnbågar och Enhörningar!
Barnen fick i uppdrag att komma på ett nytt namn för den nya gemensamma gruppen. Hur skulle vi kunna kombinera dessa två grupper till en?
-REGNBÅGSENHÖRNINGARNA!!
-JAAA, ***då hoppar och springer det enhörningar på regnbågen för de hör ihop lite grann***.
De andra barnen höll med om at de hörde ihop och efter det kom vi igång.
Barnen i enhörningarna berättade lite vad de gjort under ht, vi pedagoger stöttade barnen i berättandet.
De har gjort egna figurer med hus. Regnbågsgruppen har arbetat mycket med regnbågar och experiment, när barnen berättade detta såg vi pedagoger hur även enhörningarna lös upp och intresset växte. Pedagogerna tog fram ett experiment med färger som gruppen hade gjort tidigare och de ville göra igen. Efter en stund uttryckte de flesta att de ville fortsätta måla regnbågar så det gjorde vi med flaskfärger. Halva gruppen målade och andra halvan sorterade tusch pennor.

De tuschpennor som sorterats bort som torra och inte fungerade sattes i vatten för att se om något hände? Detta kom vi att titta på nästkommande vecka. Sedan bytte vi grupp så alla fick samma innehåll.
-Titta, vattnet har blivit färgat!
-Det är samma färg som pennan!
Vi tittade på färgexperimentet som vi gjorde med de torkade pennorna, detta medförde att barnen ville göra fler experiment.
Vi tittade på en film ”Tiggy testar” , Vilket material behövde vi för att göra experimentet Tiggy gjorde i filmen? Kaffefilter vatten och tuschpennor. Barnen bestämde vilka färger, de målade på kaffefiltret det var spännande att se när vattnet sögs upp och blandade färgen, de konstaterade vad de blev för färg***.***
– de blev blå!
-Ja, nej, blåå blå blå , wow,
-Ja det blir blått.,de blir bara blå.
Barnen tyckte detta var intressant och de testade andra färger på tuschen..

Vilka färger ser vi?
Vad händer när man blandar färger? Barnen ville genast pröva , vi tog fram flaskfärger och skulle precis börja när ett barn utbrister
-Ta röd och vit, då blir det rosa!
Vi testade och det blev rosa.
-Blå och röd blir lila. Vi pedagoger insåg snabbt att många av barnen hade egna erfarenheter av att blanda färger och hade stor kunskap i vilka färger som olika blandningar gav. Vi utmanade dem att ”tänka annorlunda genom att ta helt andra färger än ”de rätta”, det blev då väldigt olika svar från barnen.
-det blev ju bara brun!, -Varför blev det så!.

Drakar och hästar!
KO-hagen och mötesplatsen är andra ställen vi har besökt flitigt under våren, där har barnen berättat och utforskat det mesta och fantasin har flödat. Barnen leker och använder grenar som hästar och springer omkring och gnäggar. ***–Titta va snabba dem är!*** Barnen använde även här ett nedfallet träd som häst som de galopperade bort på, nästa sekund var det en drake som sprutade eld, för att bli en båt med hajar under som de aktade sig för.
Barnen samarbetade mycket och övade balans, hela gruppen lekte tillsammans och ingen hamnade utanför eller vid sidan av, och de bjuder in varandra till lek. HÄRLIGT !

Några andra barn uppmärksammade att det var en massa avskalade kottar som låg runt träden de började samla ihop dem***.-Titta på den här kotten blev den nog mätt för det är inte lika mycket?!***
-Vem blev mätt tror du?
-Ekorren såklart!
-Jaha äter ekorrar på kottar? Finns det något annat djur som äter på kottar?
-Vet inte?
-jag tror faktiskt att det finns ett litet djur med en svans som också gillar fröna som sitter intill kottens stam mellan bladen.
-Ja, Just det skogsmusen!! hur vi ställer frågor är något vi pedagoger tänker på för att kunna utmana barnens kunnande och lärande.
I kohagen började vi utforska, Vad ser vi? Vad hör vi? Hur ser det ut? Färger?
-Vad ser ni? En buss, änder, snö, fågelbon(två stycken som de jämförde storlek på), träd, hålor i en stubbe, vindkraftverk, det är mörkgrönt, vitt, grått.
-Vad hör ni? Änder, träden de rör sig, traktor, fåglar. Det är kallt men lite varmt.
Alla barnen nämnde något som de såg eller hörde, vi pedagoger upplevde att barnen uppmärksammade saker mer än de tidigare gjort när vi gått dit.vi såg även en mystiskt trädstam med en massa små små hålor i***.-Det är bin som bor där de har gjort hålen för att ha nånstans att bo precis som våra hotell!*** Vi ser att barnen kopplar ihop det de ser med tidigare kunskap och lärande.

Nästa gång vi hamnade i kohagen jämförde vi det vi såg och hörde nu, med det som vi en månad innan sett och hört.
-Det är stora vita fåglar i ån? -Vad heter dem?- Gåsar? -Svanar? Barnen diskuterade med varandra och kom med olika förslag. Svanar va det nog ändå, det fanns också kanadagäss. Efter en stund kom ett barn som hade hittat en pinne vid eldstaden och sa ”-***Fröken titta den ser ut som en svan”.***

Spionerna på Växa berättar

SPIONERNA

MÖTESPLATSEN
- ROLLEK - FISKA - LAVA - HÄXOR
- BALANSERA PINNAR - TYNGDPUNKT
- BERÄTTANDE - BERÄTTARPLATS
- SKAPANDE - SÅG - ARTEFAKTER
- FANTASI
- POSITIV RESPONS FRÅN VÅRDNADSHAVARE
- BYGGA KOJOR - SAMARBETE

GRUPPNAMN
- VAD GÖR EN SPION?
- KUNNA SPIONERA
- SKAPANDE - MÅLA SPIONER
- DEMOKRATI - RÖSTAT

PELLE PLUTT
- DRAMA
- SJÄLVKÄNSLA
- RAMSOR

SAMLINGEN
- SÅNG
- TECKEN SOM STÖD
- RIM "TANT - ELEFANT"
- KLAPPA STAVELSER
- BERÄTTANDE
- HUNDEN OCH BENET
- KIMS LEK

KURT
- BREV
- SPIONTECKNINGAR
- UPPDRAG - HUS

LITTERATUR
- UGGLO - HÖGLÄSNING
- TVÅSPRÅKIGHET
- SAGORUMMET
- FLANO

PROMENADER
- GRÄSHOPPOR/GRODOR
- SAMTAL
- SKYLTAR, "BILAR ÖGON", SIFFROR, SMÅKRYP, VÄDER m.m.
- KÄNSLOR

BARNENS BERÄTTANDE
- SKRIFTSPRÅK
- EGNA SAGOR/BOKSTÄVER
- BILDKORT SOM STÖD
- BYGGBERÄTTANDE
- KROPPSSPRÅK
- ÅTERBERÄTTA
- RITBERÄTTA
- SPONTANT BERÄTTANDE "SKOGSRUMMET"
- LEKEN - LILLA LILLA GUMMAN

HUS
- GOOGLE MAPS
- SAMARBETE HEMMET
- STÄLLA FRÅGOR
- LYSSNA
- FÖRSKOLAN/TEMPO
- SIN EGNA "HUSBOK"

BYGG & KONSTRUKTION
- JÄTTE HÖGT
- "JÄTTE STOR YTA HÄR NERE OCH SMALARE UPP TILL"
- SAMARBETE
- HUS, SLOTT, HELIKOPTRAR
- LÄNGD
- HÖGT, LÅGT, BRETT
- TYNGDPUNKT OCH STÖDYTA
- OLIKA MATERIAL
- VARFÖR RASAR TORNEN?

”Vi bygger en jättehög, ända upp dit”

Under hösten har vår utgångspunkt varit att se vad barnen berättat och visat intresse för. Vi pedagoger hade dokumenterat och fångat barnens tankar och lärsituationer inom bygg och konstruktion i flera av våra lärmiljöer. Vi förstod att bygg och konstruktionslek var ett stort intresse hos flera av barnen, de bygger högt, brett och om och om igen. *”Vi bygger en jättestor yta här nere, och sen smalare och smalare uppåt.”*,” *Det kommer att ramla för det är jättelångt.”, ”Titta på min slott, jättehögt och ända dit upp”* (barnet pekar med handen och visar med sin kropp.) *”man lägger på varandra.” ,”man tar en kloss och lägger på marken, sedan en till kloss uppepå den andra, det blir ett torn”*

Barnen har använt sig av olika material och gjort stora byggen som sedan blivit kvar och som de har kunnat återkomma till i leken. Barnen har själva efterfrågat att dokumentera deras byggen, dokumentationen har gjorts tillgänglig i miljöerna och för vårdnadshavare. Barnen har även velat sätta sig själva i relation till deras konstruktioner. De jämför sig med de olika byggena, är jag högre än mitt torn? är pedagogerna längre? Genom foton har barnen kunnat relatera och se fakta.

Under konstruktionsleken på vår mötesplats reflekterade vi pedagoger att barnen även testade på att balansera pinnar på fingertoppen. Här föds tanken tyngdpunkt hos barn och pedagoger. Utifrån detta har vi utmanat barnen med nya begrepp i vår undervisning. Vi har varit medforskande pedagoger och tillsammans med barnen lärt oss olika begrepp som tillhör bygg och konstruktion som tex stödyta och tyngdpunkt. Detta är en pågående process där vi ser att barnen börjar att använda orden men förståelsen för vad begreppen innebär inte riktigt finns hos alla barn ännu.

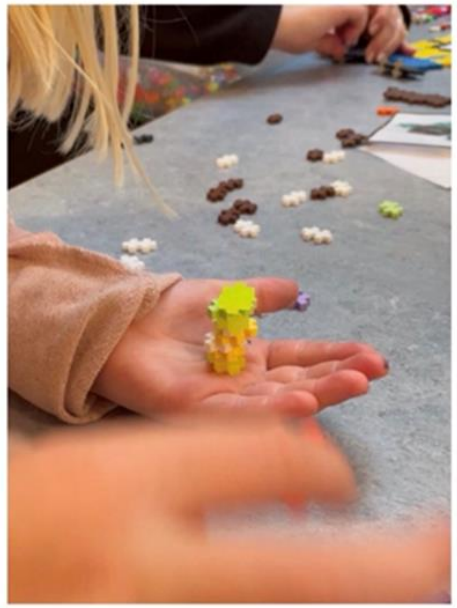

Att balansera är svårt,i handen var det svårast ,det blev inte lika högt.Den med 2 staplar blev högst,det är för att de hjälper varandra.

”Titta det fungerar ”

Barnen visade tydligt att de är intresserade av byggandet i våra olika miljöer, t ex vår mötesplats. Barnen utforskar, samarbetar och bygger stora kojor. Vid ett av dessa tillfällen började ett barn undersöka om det gick att balansera en pinne på fingret. *”Titta det fungerar”, ”jag kan en större*”. Detta väckte ett intresse för de flesta barnen som gjorde likadant. Pedagogen berättade kring begreppet tyngdpunkt. Erfarenheten tog barnen med sig till förskolan där de undersökte om det gick att balansera olika föremål på fingrarna tex tallrikar, bestick, pennor. De berättade sedan för andra barn och pedagoger att man kan balansera bara man hittar tyngdpunkten. Barnen fortsätter bygga med hjälp av olika material tex havrekuddar, tallrikar och glas, plusplus och undersöker hur högt de kan bygga.

Vi fortsätter vår undervisning kring byggande tillsammans med barnen och att prata om de olika begreppen barnen använder och att vi pedagoger fördjupar och tillför mätartefakter, då barnen fortfarande visar intresse för att bygga högre än dem själva och gärna vill mäta .

Är den högre än mig?

Under hösten fanns ett stort intresse hos barnen att bygga och konstruera i olika material. Flera av barnen byggde gärna högt och jämförde byggena med sig själva. Detta intresse mynnade ut i fokusfrågan ” Är den högre än mig?”. Projektet startade upp genom samtal kring hur och vad man kan mäta med. Barnen nämnde olika förslag, ”med en penna, ett äpple, en bok, en fot” detta prövades. Barnen visade stor nyfikenhet och utforskande när vi tillsammans provade ”hur många fötter lång är jag?”. Det blev mycket matematik och ramsräknande. ”Jag är 7 fötter lång”, ”fröken är 14 fötter lång”. Barnen visade stort engagemang och samarbete när de hjälpte varandra att mäta. För att utmana barnen i deras pennfattning och finmotorik så målade alla barn av sin fot, färglade och klippte ut. Dessutom utmanades de med att skriva namn och hur många fötter långa de var. Vi pedagoger skrev på en lapp hur de skulle skriva. Flera barn efterfrågade det. De var intresserade av att skriva och var stolta över resultatet.

Barnen kommenterar ofta tings längd, både i lek och vid vardagsrutiner, t ex ”Hästen är högre än henne” utbrister ett barn när vi tittar på film. Ett annat barn sitter vid matbordet och pratar om hur lång han är eller ska bli jämtemot hans pappa. ”Jag blir nog 30 meter lång när jag blir stor”.

.

Mötesplatsen

Vid ett tillfälle mätte barnen hur långa de var och deras längder sattes upp på väggen i form av ett personligt mätband. Detta mätband har barnen använt sig av både i leken och under aktiviteterna. De har tagit med sig banden ut i våra lärmiljöer och jämfört sina band med hyllor, mattor, golv, väggar och torn av klossar. ”Jag är lika lång som guldramen” säger ett barn när hen sätter fast sitt band mot ramen. Mätbandet har också tagits med ut till vår mötesplats. Barnen fick i uppdrag att hitta ett lika långt föremål som de själva var långa. Alla barn letade upp en pinne i deras längd. Med hjälp av banden blev det tydligt för barnen att se längden. Mötesplatsen har varit en plats som engagerat barnen. Vid ett annat tillfälle fick de i uppdrag att hämta varsin kort och lång pinne. Dessa lades ut i storleksordning på marken. Många matematiska begrepp användes medvetet av oss pedagoger och de hördes också bland barnen. Ett barn som kommit längre i sin språkliga medvetenhet rättade ett annat barn ”det heter inte långare utan längre”. Just ordet långare korrigerades passivt många gånger av oss pedagoger och fortfarande hör vi detta ord användas av barnen. Alla barn samarbetade, samtalade och löste problem tillsammans, de visade stor glädje i jakten på att hitta en längre och längre pinne. ” Och jag hittade den längsta pinnen”. De hjälptes åt att lägga pinnarna (stockarna) i längdordning. För att ta reda på grenarnas längd tog vissa barn hjälp av sina fötter, t ex var en gren 25,5 fot lång.

Litteratur och berättande

Barnen har ett ökat intresse för böcker och bokläsning. I miljöerna har böckerna gjorts mer tillgängliga och barnen finns ofta sittandes att bläddra i böcker både själva eller tillsammans med en kamrat. De barn som kommit längre i sin språkliga utveckling berättar eller läser för sina kamrater. Vi pedagoger har tillsammans med barnen tagit bussen till biblioteket. Ett spännande äventyr som vi tror inspirerade barnen till att läsa och lyssna på sagor och böcker. Barnen lånade en egen bok att ta med sig tillbaka till förskolan.
Utifrån böcker och sagor har vi också uppmärksammat olika längder. I bockarna Bruse har trollet en näsa lång som ett kvastskaft. Men hur långt är egentligen ett kvastskaft och kan man ha en så lång näsa? Ett barn reflekterar kring hur trollet gör när han ska klia sig om näsan när näsan är så lång? ”Han får klia sig mot väggen”. Trollets näsas längd är en längd som barnen återkommer till att jämföra sig med. De hittar pinnar i skogen som är lika långa som trollets näsa.
När vi läser böcker tillsammans blir barnen nyfikna på måtten. När vi läste en bok om hajar så undersöktes hur lång hajen egentligen var? Pedagog och barn mätte tillsammans ut 29,5 meter i vår hall. En bild och längdmått sattes upp för att tydliggöra längden.

Nu är projektet tillbaka där det började, i byggrummet med att bygga klosstorn. Barnens uppdrag var att bygga något som var högre än dem själva. Barnen kom igång att bygga och några valde direkt de större klossarna för att få höjd. Andra barn valde även att bygga brett och vi repeterade begreppen stödyta och tyngdpunkt från i höstas. ”Vi bygger lite stabilare här nere, annars kommer det att ramla”, säger ett barn. Barnen jämförde sig med sina torn ”Bara halva mig, måste bygga högre”. Ett barn jämförde sitt klosstorns höjd med ett annat barns längd. ”Inte högre än ……”. ”Långare än dig fröken”, ”Jätte stort, jätte stora” säger ett barn och visar med kroppen och pekar på sitt höga torn. Ett barn jämför sig med sitt klosstorn och säger ”Den är lika hög som mig”.

Samarbete

I många av de aktiviteter som projektarbetet har erbjudit barnen har samarbetet mellan barnen ofta varit i fokus. De har samarbetat i stor grupp eller två och två. Ett exempel var när en grupp samarbetade med varsin Ipad. Barnens uppdrag var att ta kort på saker som var högre än dem själva. Intresset för att arbeta med en Ipad var stort bland barnen och många kort togs. Barnen tog kort på olika ting t ex dörrar, stolpar, personer, matta, hyllor, ett byggtorn. Åter igen jämförde de sig med mätbanden. Barnen valde inte alltid att ställa sig bredvid objektet för att jämföra längden, barnen såg ändå. ”Mattan är längre än mig” . ”Hen är längre än mig”.

Vid ett annat tillfälle skapade barnen två och två ett klosstorn på ett papper tillsammans. De målade sina klossar, först med blyerts för att sedan färglägga med flaskfärg. Några barn valde att applicera färgen med duplobitar. Dessa färgglada torn klipptes ut och sattes upp på väggen så barnen kunde jämföra sin längd jämtemot tornets.

Utifrån barnen intresse av att jämföra längder/höjder fick de vid en samling ställa sig i storleksordning från kortast till längst. Barnen jämförde sina längder med varandra ”Vi är lika långa”,” jag är hit på henne”. Något barn ser direkt hur de ska placera sig längdmässigt och tar en ledande roll för att hjälpa sina kamrater. Detta är en aktivitet som barnen spontant har återkommit till både i samling och i leken

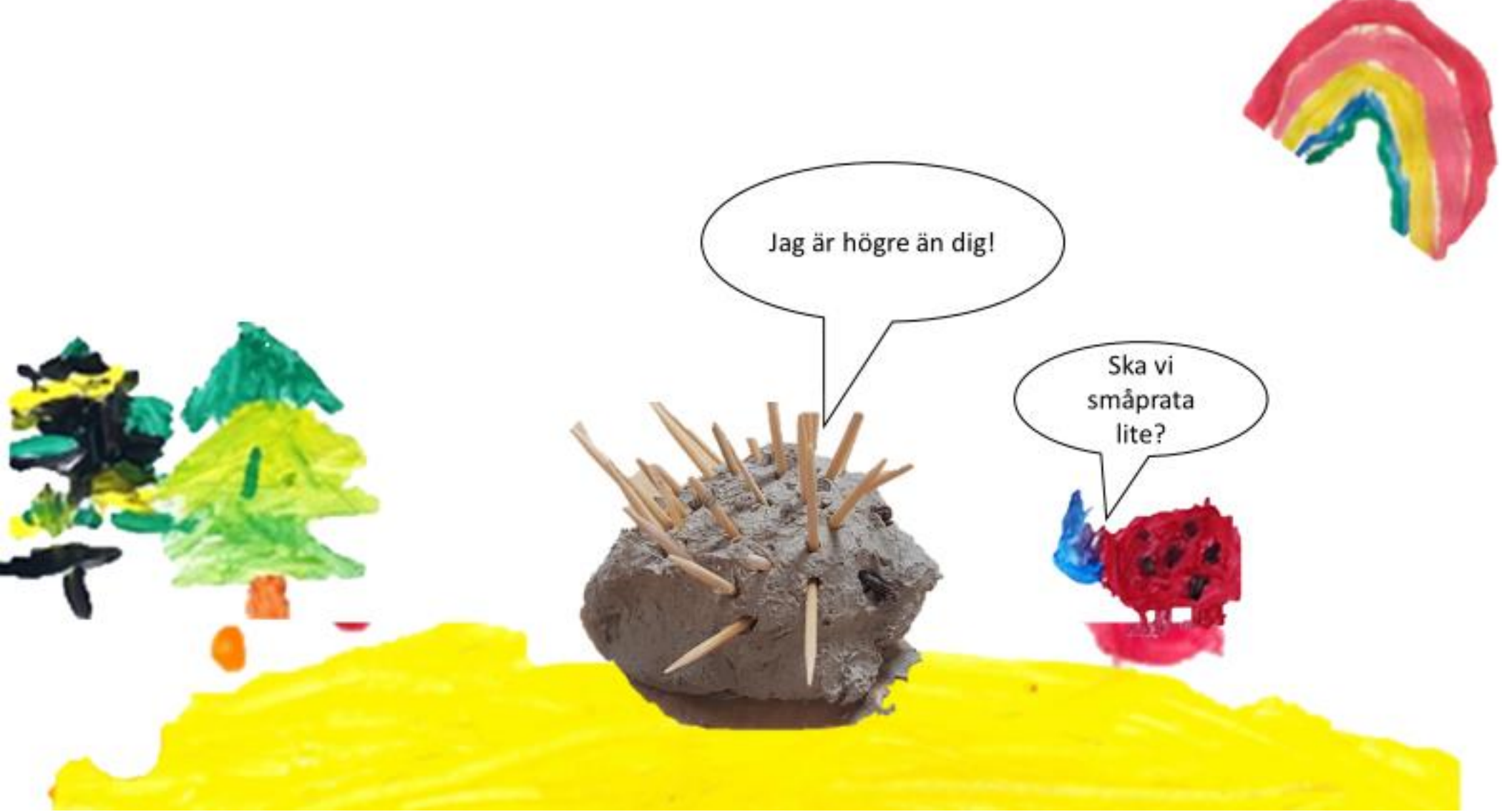

Götene kommun